

Sladinajumus nera preti:
Jelgavā, pēc Lantovsta un Vilopa
lēpēm, Katolu cēla № 5, hōptera namā,
un Rīhgā, pēc Mārtēra un bēdri lēpēm
(Sladinajumu ekspedīzijā no Rudolfa Moſes).

Mafsa par sladinajumem:
8 kap., par skābi rāstītu rindinu; pahr-
tūlošanai if swēdahm valodahm
par brīvību.

"Latv. Av." war apstelleht:
Jelgavā: Pēc Lantovsta un Vilopa lēpēm, Katolu cēla № 5, "Latv. Av." ekspedi-
zija. — Baufka: Steinā lga apieki. — Rūdīgā: Herd. Beihornā lga grahmatu
bōde. — Rīhgā: J. G. C. Kapteina lga grahmatu bōde, Gelsch-Mīlgas Lielaja Āehnīna
cēla № 4. — Gelsch- un abremē: Rudolfa Moſes lga vijas ekspedīzijā.

isdarita tikkab us prokurora, ka ari us aissstahwetaja luhgumu, kuesch apgalwoja, ka Purllaws efot baroneem Krüdenerim un v. d. Bahlenam isteizis, ka winsch tijis usmusinahts, baronam Wolffam par flistungmu leezinah.

30. Oktoberi Purklaws issfazijs, ka pateesī efot isteizis, ka
wina pirmais isteikums nepateefs, — bet us jautajumu, kamdeķ to
darijis, winsch neka ne-atbildeja. Zahāk tas schahdi stahstija:
Winsch gahjis pee barona Krūdenera ar luhgumu, lai tam no barona
Wolffa isgahdatu leezibas rakstu un palihdsibu. Schai sinā ar Wolffu
runajis, Krūdenera pawehleja Purklawam, lai iswehle widutaju, deķ
farunahm ar Wolffu, un fazijs, ka Wolfs no fawas puſes suhtīhs
v. d. Pahlenu. Purklaws iswehleja Witiku par fawu pilnwari.
Kad wini bija fanahkuschi kopā, tika Purklawam fazihts, ka no ba-
rona Wolffa dabuſchot 150 rublu naudas un leezibas rakstu, ja iſ-
teikſchot, ka winsch pirmais baronam fitis, un ka rewolweris, teem
zihnotees, iſsprahdsis. 'Abi pilnwari wehl peelika klaht, ka, ja
winsch to nēleezinatu, tas palihdsibas un leezibas raksta nedabutu.
Purklaws apnehmahs, to dariht.

Abi baroni un Witinsch eerihkoja, ta fakt, islihdsinafschanos starp ismekleschanâ stahwoſcho un apſkahdeto, bet kaſ tadſchu leetu newareja grosht.

Beidsot leezibas raksts tika islahts, kuru barons Wolfs bija israikstijis Purklawam. Winsch flaneja tā: „24. Maijā 1884. g. apleeziņu zaur fcho Jahnim Purklawam us wina luhgumu, ka es to, noluhska us wina labu leezibas shymi, sawā deenestā par kutscheeri biju peenehmis, un ar wina jahtneka un kutscheera, kā ari fulaina darbeem bijis toti meerā, un ka winsch arweenu israhdiject par usti-
zamu un kreetnu zilwelu, iskemot kahdu fewiščēu gadijumu, kuru
scheit tahtak peemineht, turu par newaijadfigu, bet kas bija par zeh-
loni, ka winam sawu deenestu pee manis waijadseja atstaht un man-
tas bija ja-atlaisch. Neluhskojot us to, es waru Zani Purklawu us
labako eewehleht.“ Schē nahk barona Wolffa paraksts un seegelis.

Widsemes hosteesa nospreeda 22. Februari 1885. g., aktes
zaurluhykojuši, ka, leezineeku truhkumu deht pahr fchahweenu pašchu,
barons Arturs Wolfs efot nosakams par newainigu.

Ar scho spreediumu gubernas prokurora beedrs nebijs weenis
prahtis; winsch appgalwoja sawā pretestibās rakstā, ko eesneedsa wal-
doscham senatam, ka barona Wolffa darbā tihſchas ſlepkaawibas meh-
ginajums efot redsams, un pagehreja, lai winu apſtrahpē pehz fodu-
likumu grahmatas 1445. artikelā. Bet Vidzemes gubernators ne-
apſtiprinaja teefas spreedula, tamdehk ka tas Purklawa ewaino-
ſchanā un kroploſchanā eerauga noſeedſibu, kas iſteefajama pehz fodu-
likumu 1485. artikelā.

Par barona Wolffa aissstahwetaju waldfschà senata fehdeschanà bija konsulents Andrejewskis. Sawâ runâ winsch oisrahdija us tahm daudsahm pretrunahm leezineeku isteikumòs, kas leetu nekahdi ne-apgaismojot, un issazijahs, ka weenigee azu leezineeki minetâ at-gadijumâ bijuschi barons Wolfs un Burklaws, bet ka heidsamais us katra folk nepateeefibas isteizis, eekams taisniba efot pawifam us ap-fuhdsetâ pufes. Gewainojumi, kas no ahrsta atraffi pee apfuhdsetâ meesahm, aisrahda us dabuteem fiteeneem, jo pats winsch tadschu ne-wareja few fist, un leetprateji, flaidri un fmalki peerahdidami, issazijahs, ka schahweens paßchà tuwumâ efot issprahdsis. Wifs tas fa-nemts kopâ, ka ari isgreestais pirksts kreisjâ rokâ aisrahda us zihniu ap rewolweri, pa kuxu laiku schahweens nejauschî issprahga un Burklawu ewainoja. Soli pa folim pretestibas raksta peerahdischanas atspehkdams, aissstahwetajs nopyuhlejahs peerahdiht, ka apfuhdsetais ne buht naw gribejis Burklawu apkukulot, bet winam til' ween'weenigi is lihdszeetibas dewis to leezibas sihmi un tos 150 rublu naudas; barons efot is peedewigas sîrds Burklawam pasneefsis palihdsibu, un wairak neka. Bet ko darija Burklaws? Winsch fazija fawam pilnwarim, kad naudu bija hanehmis, ka nu wehl wairak naudas no barona warefshot is-dabuht, isspeest. Katru fleykawibas nodomu atraididams, un to, ka barons isnahjis, rewolweri rokâ, weenkahrfschi peerahdidams zaur wehleschanos, Burklawu cebaiddiht un zaur to winu drihsak aisdabuht is sawa nama projam, aissstahwetajs isklahesta tahs domas, ka barons

4) Kweeschu pelawas, ihpaschi klijas, teek dauds leetatas sirgu baroschanai. Winas ir gan drusku sahtigakas neka ausas, bet weselu sirgu baroschanai now derigas. Turpreti pee flimeem firgeom, fur wehderia apzeetinashana un asinu hatwibkshana manama, winas ir ta wißderiqakä bariba, kopä ar uhdeni, ka dsehreens.

5) Pupas un sirai ir wißfahrtigakà bariba. Behz mehra wini ir 3 reis til fahrtigi, nefà ausas. Darba sirgeem wini ir derigi, bet audsejameem un mahtehm nè. Pupas ir derigakas, nefà sirai; wi-nas ir weeglaki sagremojamas. Bißlabati ir, sad pee $\frac{1}{2}$ garnizas scho graudu, kas rupji samalti, mehrzeti waj wahriti, peemaifa $\frac{1}{2}$ —2 garn. ausu waj meeshu flakt, un tad ar 2—3 reisas til dauds efselu dod loypeem par baribu. Ja sirgu ar pupahm waj sirneem baro, tad ir deriai, sad ik deenas dod kweeschu fliju d'schreenu.

6) Kartufelus war dor meerā sihwoscheem, mas strahdajameem darba firgeom, wahritus, lihds 3 garnizas par deenu, ar tahdu paſchu mehru etjelu un lihds 15 mahrz. laba feema waj ahbolixa. Bet fad toſ leetä pee darba, tad ir labati, fad peemaifa tahdu stopu rudsu waj pupu, waj ari 1—2 garn. ausu tur flakt. Kartufeli ir pehz mehra pus tik fahrigi, fä ausas, un neder par dauds dor.

7) Gehks dara sirgus mihksus un nespēzīgus; tamdekk mās eeteizama hariba. Gehka jadod 80 mahrz. par deenu.

Bariba ir ja-eedala pehz firga wezuma, leeluma, darba u. t. t.
 Muhsu firgeem jadod par deenu 7 mahrz, jeb 2 garn. ausu lihds ar
 15 mahrz, feena un 6 mahrz, jeb 4 garn. falmu effetu. Pa-ehdinahis
 firgs, tuhlit pee darba lits, eesahkumâ lehni strahdajams. Zif firgam
 jadod dsert, ir gruhti nošakams. Gewehrofim til to, ka firgs 3 rei-
 sas deenâ pawifam ar 12—15 stopecm uhdena d'sirdinams. Daschi
 mehds firgam dot uhdena gluschi bes mehra, un jo wairak firgs miltu
 uhdeni dser, ja wairak preezajahs, ka firgs labi ehd. Bet tas ir pa-
 wifam nepareisi, kad firgam dod dauds uhdena; zaur to firgs ispleesch
 tikai leelo wehderu un paleek glehwos un mas isturig. — Bet gan jo
 zeefchi us to jaluhko, ka firgam nebuhtu jazeefch flahpes, bet dabutu
 dsert, kad grib, — til hasarts n. — Sabrauktu firgu, til-ko aptu-
 retu, zela d'sirdiht, ka daschi mehds dariht, domajot, ka tuhlit tahlač
 hravjot, ta fasils, ka d'sirdinaschana nela nekaitehs, — ir pawifam

Baribai waijaga buht arweenu labai un nefamaitatai. Samaitajusees bariba ir lopeem loti slahdiga; ta peemehram: fapelejus, apsmakus, fasalus, faslahbus, un ta wehl dauds zitadi maitajusees bariba dauds reis lopus padara slimus, un pat pee gala wed. Maitata bariba ir pa drusfai isbarojama, un jarauga, zif ween eespehjams, ta pahrlabot, masak slahdiga pataisht. Par peem. fapelejs feens ja-iskrata un ja-iswchdina, un pelejuschas ausas labi ja-iskalte. Pee zitahm baribahm atkal jaxem fahls un zitas wirzas pee pahrla-

Wolfs bijis nelainiga atgadijuma upuris un ne buht ne-efot apfreakams ar flepławibas mehgina jumu. Bet kād waldoschais senats ar wina ißlakstijumeem negribot buht weenīs práhtis un apsfuhdsetā darbōs gribot eeraudsīht noseedsibas pehdas, tad winam us tam japa-stahwot, ka fchi noseedsiba efot apstrahpejama tikai pehz fodu-líkumu grahmatas 1485. artikela, kura ir runa no eewainojujumeem, ko kahds dabon strihdū ar jebkabdu žitu personu.

Bebz aifstahwetaja runas publikai tika luhgts, lai iseet is sahles. — Senata spredumu schai leetä mehs jau 26. nummura minejahm, — bet tas wehl naw iffludinahs, tamdehf ka lihds schim wehltreuhfzt *Wisanugstaka h̄s apstiprinashanas*.

Noahrsemecht.

Wahzija. Satrizinoſchais atgadijums, kas wiſu Eiropu tika
wareni iſtrauzeja, — atgadijums, kas no Iſraēla lehnina Saula
laikem pafaules wehſtūre wairs nebija minehts, kahda lehnina, Bai-
rijas waldineka, paſchlepkaſwiba, — ſchis atgadijums, kas eſah-
kumā likahs buht tik ne-iſpehtijami tumſchs un miſklains, ir tagad
zaur iſſludinato leelo pulku peerahdiju, kā ari leegineeku iſteiku-
meem, wehſtulchm un dauds ziteem rafstu gabaleem pilnigi iſſlaidrots.
Tagad fatrs war no tam pahrleezinatees, ka lehninsch Ludwiſis ma-
ſakais jau 10 gadu atradees ahrprahitibā, kas eſahkot tikai us kah-
dahm it ſewiſchlahm leetahm un eedomahm ſhmejahs, bet ar latru
gadu peenehmahs, lihds kamehr wiſs gars ſchim nelaimigajam no
tumſchas naļts bija aifegts un ſapofihts. Waj naw breeſmig
eedomatees, ka ahrprahitigam zilwekam gadeem bijuſi wara pahr wiſu
weſelu tautu! Waj naw dehwejams par leelu Deewa brihnumu, ka
tahda wara tahdās rokās naw padarijuſi wiſu breeſmigačo nelaimi;
jo ta ir ta pati ahrprahitiba, kas ſawā laikā bija apfehdusi Romee-
ſchu Keiſaru Nero. Kā tagad jo gaſchi peerahdihts, Ludwiſis preeſch-
teem zilwekeem, kas winam nepatika, iſdomajis tahs wiſu breeſmi-
gakahs nahwes-ſtrahpes, un pauehlejis, lai tahn teek iſdaritas, kas
par laimi, naw wiſ notizis. Bet neweens zilweks newareja ſinaht,
zaur ko Ludwiſi wareja ſakaitinah. Tā par peem. wiſch nejaukt
ſaſkaitahs, kad ſulaini wina pilī pahr kahdahm grihdaſ weetahm
gahja, waj preeſch tahn nepaklanijahs; jo neweens neſinaja, ka ahr-
prahitigais eedomajahs, akurat ſchais weetās jebkahdas fmukas bil-
des waj zitus ſwehtumus redſot. Preeſch dascheem ſokeem ſawā
parkā wiſch paſtabhwigi nonehma zepuri un tos ſwezinaja ar wiſ
leelako godbihjibu. Bee galda wiſch arweenu ehda tikai daschadu
ſtatiju jeb tehlu beedribā, kas ſen nomiruſchus Frantschu lehninuē

staadja preekschā, un ar tahm farunajahs kā ar dīshweem, augsteem weefiem u. t. t. — Ir laime preeksch Bairijas, ka beidsot schi brees migā slimiba, kas winu kēhninu bija apsehdusi, tadstu tik gaischi parahdijahs, ka pehz likumeem bija espehjams, wina weetā zitu wal-dineku, tagadejo pahrwalditaju prinzi Luitpoldu, eezelt, kas iſrah-dahs par kreetnu un uszichtigu waldineku. Katolu partijas zeribaē winsch jau tuhlit no paſcha eſfahkuma pahrwehrtis par uhdeni. Schee, proteet, us to rehkinaja, ka jaunais waldineeks atlaidishot lihdsſchi-nigo Luža liberata ministeriju, — bet ta weetā winsch iſfazijees, kas tas turot wiſu leelako uſtizibū uſ tagadejo ministeriju. Pahre to nu Katolu riħdiſhanas lapas ir fapihluſchas un brehz, ka Bairijas wal-dineeks efot Katolu basnizas eenaidneeks. Bet schi brehka wineem drihs peerahdita par meleem, zaur to, ka tillab pahwests, kā ari bift-kapi iſfazijuschees, ka Luža ministerija sawu veenahkumu uſtizigi iſ-pilda, un it ne buht pee teem nepeeder, kas zilwelku ſirds apſiu ti-zibas leetās mehgina aprobeshot. Tahda prah̄tiga pahwesta iſture-ſchanahs ir zehluſees zaur meera nolihgumu, ko wiſch noslehdis ar Wahzu waldibu, un tamdeh ktagad fatram ir ſlaidri ſinams, ka ti-zibas leetās Wahzijā ir pilniga brihwiba, un ka Wahzu waldiba to-turetu par launu, jebkahdai kristigai basnizai, ween' alga, waj nu Lu-teranu waj Katolu waj Reformatu u. t. t., ſpiheteht un to apſpeest.

Anglija. Anglijā tā notizis, kā jau išgabjušchā numurā eepreeksfazijahm. Vēž jaunakajahm telegramahm jaunahs Anglu

parlamentu lozekku wehlefchanas ta isdewufchahs, ka Gladstons leef-
liskam paligis apalischä, un winam tamdeht jau isgahjuscho festdein
bijja ja-atstabjahs no fawa amata; bet waj tas jau notizis, pahr to
wehl lihdi schim truhkst finu. Turpretti no Thrijas teek sinots, ka
tur jau loti wahrigi nemeeri iszehluſches. Upkrahptee Threeschi, re-
dsedami, ka Gladstona apsolifchanas naw ispilditas, tur eerihkojuſchi
warenus eelu lehrumus, pee kam dauds zilwelk eewainoti, ka ari ziti
nonahweti un dauds namu gandrihs pawifam fapostiti. — Ari ta
fina fazet leelu istrauzefchanu Anglijā, ka Kreevija atzehluſti brihw-
ostu Batumu pee Melnahs juhras, un to panehmussi preeksh fewis
par kara ostu. Gladstonam pee waldibas stuhres efam, Kreevija to
ari it meerigi wareja isdariht. Lihds kamehr wina pehznahzejs, war-
buht atkal Schlesbris, pee waldibas nahk, jau tik dauds laika buhs
aistezejis, ka tur nebuhs wairs ko pahrgrosiht. Angli tagad vraude,
sili, melni ais dußmahm, ka wini ari wairs naturefshot par peenah-
kumu, rikhkotees pehz Berlines nolisgumeem, un pagehresfhot no fa-
was puſes, lai teem buhtu brihw braukt zaur Dardanekeem Melnaja
juhrā, bes ka Kreewijai dauds ko prafitu. — Osirdefim us preekshu,
waj teem tas ari isdoſees.

Franzija. Frantschu kara spēkla reformas nu gatawas, Franzija tagad war 2 milj. ļaurelii isrihlot, t. i. tādu pulku, kādu lihds fēm wehl neweena valsts wirs pāfaules naw farihkojuſi. Bet tas tad nu ari Frantschus tā apreibinajis, ka tee pa mākti ween grib fawus spēkļus isproweht un karu eefahkt. Wifas awīes brez, ka nu efot laiks, kaut wakam; un kāmdeht tad wehl gaidot, — gan jau kur nekur kādu pretīneku atradischt, ar ko waretu pluhktees, un wišweenkahrshaki tāk efot, tuhlit ar fawu kaimiku fahkt rau-tees. — Dihwains apustulis tagad apzelo pāfauli, — proteet, Frantschu dseijneeks un rakstneeks Derulehde, kas pirms bijis Itālijā, tad Greekijā un Turzijā, un tagad usturahs Kreewijā, Odesas pilsehtā, nodomadams, no turenies wehl daschas zitas semes apzelot, un tur wiſur fawus spredikus tureht. Šehee sprediki ir wiſur tee pāfchi- wini ūsaizina wifas walstis un tautas Eiropā, lai wed karu; pāhr wiſahm leetahm wiſch zerē Kreewiju un Franziju faweenot prei Wahziju. Protams, ka fēis dihwainais apustulis teek wiſur no wi- feem prahligeem zilwekeem iſſmeets, — tikai Franzijā ween wiſch atrod dauds peekriteju. Bet no wahrdeem lihds darbeem ir leels fo- lis, un tā tad wehl war gan buht it wiſā meerā. Ar saldateem u papihra wehl newar west kara; pee tam peeder, kā kāds leels gene- ralis faka, pirkahrt nauda, otrkahrt dauds naudas, un treskahrt loti dauds naudas. Bet Frantscheem naudas ūnā fēim brihščam eet flikti, un bes tam seme ir zaur partijahm tā saploſita, kā wal- diba gan fargafees, fēhai brihdi eefahkt karu. — Leelu nemeeribū ūtarp dauds Frantscheem, un ūwifchki pee armijas sazeħlis tas Frantschu waldbas folis, ka ta nu ari loti ūlawenu generali, Omalas herzogu, israidijsi if semes, un tam atneħmuji wina ofizeera tħinn, tamdeht ka tas peeder pee Orleanu printschu familijas. Wiſch ir, kā jau ūszihts, loti kreetns, ūlawens generalis, kas arweenu fawus ūveenahkumus kā saldats us mata ispildijs, un tadſchu ar wina tā apeetahs, itin kā tas waj buhtu deewessi ko noſeedsees, — un wiſe tas noteek tikai wina radnezzibas deht. Bet tas tāk bija gan druſlu par ūtippu, un tamdeht naw wiſ ko brihnitees, ka parlamentā biju- ūchhas tik karstas debatas, ka dauds wairs no tam netruhzis, kār buhtu duhzi eefahkū ūtħi danzot pa zit u galwahm, qazīm un mugurahm.

No eeksfchsemehm.

No Pehterburgas raksta avisēs, ka tur ne sen 24 gadu wezs Kreews īawu 27 gadu wezu feewu, ne-ustizibas dehl, esot pirti ar 20 nāscha duhreeneem nogalinajis. Slepkawa apzeetinahts un stahw teesu ismekleschanā.

No Pensas sino, ka tur tai pehkona laikā, kas ari pec mums usnahza, efot krušas negaiss bijis un leelu strihpū druwu, kahdas 12 werstes platu, nokapajis. Skahde efot leela. — nb —

No Mogilewas gubernas. Muhsu gubernâ scho paawas' usklibda labds Latweetis, teikdamees, ka efot atlaists saldats us diwu

Momohrousfheem noseefeiufsheem Siraeem ir daudsreel kati de

Kowahrgutcheem, noleejejutcheem ir geem ir daudrein loti derigi, ja wineem 14 deenas ik pahrwakarū 3 unges linu fehku ellag eedod. Wina gan nedod ahtri redsofchū labumu, — bet vezh kahda mehnescha firgs teek jau glihtaks, ahda mihkstaka un sposchaka un meesa peenemahd azihm redsot.

1 unje sehweka,
 1 " fremortartarija,
 1 " salpetera, un
 $\frac{1}{2}$ " melna antimona.

Bes tam wehl uspampuse gała ja-eekasa ar ihsti asu naſi, waſja-isberſe ar rupju fahli. — Sirgi, kureem minetais maſifjumis ir dois un mite allasch teek isberſta ar rupju fahli, isweſelokahs drihs no wiſeem muteg vamvumeem.

Ne reti ari zehrmes sirgus deewangan moza. Winas ir diwejedas: apalee jeb leelee tahrpi un masee tahrpi. — Apalee tahrpi ir eesarkani, un ir lihdsigi sleekai; turpreti masee ir par scheem daub masaki, un isskatahs fa ihfs un resns pawedeens. — Pitmee atrodobö sirgeem wehderä eekshä, un pehdejee usturahs sem astes pee iskahnijumu nowadishchanas zauruma. Sirgam, kam ir leelee tahrpi, ir los nefahrtiga, neweenada ehfigriba. Daschu reis tas ehd ar labako gri beschanu, bes fa bariba pee wina daritu fo labu; wirsch nolese, un paleek besspehzigs un ar neglihtu spalwu. — Leelee tahrpi ir sirgam wairak skahdigi, — turpreti masee ir wairak apgruhitinadami, nela skahdigi. Masee tahrpi pee sirga naw zeefchami, jo tee isdara stipru kutilinashchanu. Issitumis apalsch astes ir sihmes, tas rahda, fa sirgam ir masee tahrpi.

Breelfsch leelajeem tahrpeem teek eeteiftas schahdas sahles par labahm: Samaifa 2 drakmes smalki farihwetas dselss (sulphate of iron) un $\frac{1}{2}$ drakmi smalkas engweres ar smalki faberlahm linu fehlahm, 10 fataifa apalas lodiiës, un tad taho eedod, weenu nedelu, satru rihi pa loditei, un tuhlit pehz tam $\frac{1}{2}$ korteela linu fehlu estas. Schilys sahles ir atsiftas par labakajahm preelfsch leelajeem tahrpeem. — Masef tahrpi ir wißweeglaki isdenami, tad satru deen' eesprize klistiri no 2

8, fuzai druffu ter

gadu iswefeloschanos. Bauskā tas tizis peenemits deenestā. Bet iſkatrs wareja ſapraſt, ka tas nebija pateeſiba, ko wiſch fazija. To ari veerahdija wina paſcha iſteiſchana; jo zitam tas bija teiſis, ka deenejis Mogilewas piſfehtā, un zitam atkal, ka Tſchauſā un Bi-kaſā, un no turenes tizis atlaifts us diwu gadu iswefeloschanos. Tomehr ta ir ſlaidra nepeateeſiba, ko wiſch fazija, jo us diweem gadeem neweena ne-atlaisch, un tam ari nebija nekahdas parahdiſchana, nekahda papihra pahr to, kur ir deenejis. Tāpat ari wiſch zitam fazija, ka eſot Katolis, un zitam atkal, ka Luteranis. — Tā runajot, wiſch bija iſſtaigajis gar wiſeem Mogilewas gubernā dſhwodameem Latweescheem. Bet redſedams, ka pee mums newar pa-likt, wiſch aifgahja us Galitſchu pagastu, un tur trahpija lahdū ſaimneku, baptiſtu, kas ar preeku ſcho uſnehma deenestā par 30 rubleem gada algas, turklaht apſolidamees, winu pret wiſeem aif-ſtahwēht, ja lahdō to gribetu uſdot teefahm par behgli. Bet ſcho-reis baptiſtu waroniba tika pahrphehta no Augſtahs Waldibas likumu pawehlehm. Proteet, tad Galetſchu pagasts dabuja ſinaht pahr tahdu neriktiigu zilweku, tad tuhlit teefas wihi aifgahja, to apzeetinahnt un nodot waldibai. Bet ko domajeet, kas notika pee baptiſta, kas leelahs, ka wiſus Deewa likumus iſpildot? — Wiſch turejahs mi-geeteem wihereem preti. Pati baptiſty ſaimneeze lahdedama draudeja, ar wahroſchu uhdeni apleet fatru, kas eedroſchinafees mineto behgli ſanemt. Bet muhsu wihi iſpildi ja ſawu peenahkumu un ne-baidijahs wiſ no draudeem un preti tureſchanahs. Tee ſanehma zeeti mineto zilweku, un nekahdu parahdiſchanu ne-atrasdami pee wina, lat gan tas teem atkal fazija, ka eſot no Bauskas, un winu fauzot Jeſkabu Osolin, to nodewa Klimowitschās polizejai, kas winu kā areſtantu aifſtelleja atpakaſ us Bauskas piſfehtu. —

Muhfsu baptisti ir tikai tahdi, kas, jau pee Lutera tizibas pree-
deredami, neka no Deewa-un tizibas nesinaja, un kapat lihds scho
baltu deen' wini neka nesina, ko tas wahrdas tiziba nosihme, — un
ta tad tagad ir pawisam bes jebkahdas finas, kur un pee kam peeder.
Osird, ka Augsta Waldiba folijusi ismekleht, pee kahdas basnizas wini
peeder; jo Schihdelis teem naw warejis atstaht nekahdas apleezibas.
Tà nu wini, no Luteraneem atschklihruschees, palikuschi bes jebkah-
das tizibas, un war dariht, kà pascheem patihk. — Debebs-braukscha-
nas deenà Miloflawitschas mestinà kahds no minetà Schihda pahr-
kriftihts Latweetis fazija: Al, mihlais brahli, ko es lai daru, kad
mani tas Schihds ir samaitajis un apmahnijis, fawu tizibu atstaht.
Bet tomehr, man ir tahda pat tiziba, kà Tewim, draugs. — Redseet,
zeen, lafitaji, kahda tam ir tiziba, kas tà klibo us abahm puzechm.
— Bet — ar td lai peeteek; jo kad gribetu wifus baptistu stikus
un nikus usralstiht, tad waijadsetu, kà faka, weselas wehrscha ah-
das apralstiht.

No Leisheem. Kad kahdam gadahs schini muhsu kaiminu gubernā kahdu gabalu braukt, tad tas reds tur lihds schim wehl nedsetus brihnumus. Wisi leelzeli pilni zilweku; tur rok grahwus, un zetus brugē augstak un pahrkaifa ar smilti waj granti. Katram faws gabals eemehrihts un ar stabinu apsihmehts, tapat kā schē Kursemē. Jazer, ka ari werstes stabi taps eerakti. Zaur grahwju semju usmeschanu us leelzeleem, pehdejee gan dauids netop islaboti, jo flapjā laikā tur muhk eekschā, kā mahlu frihni, — bet nelas par to; ir tadschu pirmais esfahlums. Zeresim, ka pee ikgadigas grantschanas tec taps jo drihs labi un kaut kurā laikā pabranzami. — Tas tadschu zehlees no Kursemes labahs preekschishmes. — Scheitan Birschu draudsē buhdamā Smilgu muischā nodedsa 16. Junijā laidars un rija. Kā uquns zehlupees, naw sinams.

Widſeme.

Par finu. Richters un beedrs, kureem lihds schim bija „Latweefchu Awischu“ ekspedizija preefch Mihgas un apkahrtnes, sawu weikalu pahrzehluschi zitā celā, bes ka to, zik mums finams, kaut kur buhtu issludinajuschi. Tadā wihsē tad nu daudsi, kas tur sawus „Latweefchu Awischu“ eksemplarus fanehma, pehdejās nedekās tos wairs nam dabujuschi. Eoti to noschehlo dami, daram saweem zeen.

Drupas un druskas.

Graudini.

- 1) Ja gribi taisnibu runaht un pateesibu aissahweht, tad tehr-pees stipras brunaas un apwelz 2 swahrkus, — jo kād weenus nō-welf, kā tad ēst wehl apfegts un nestahwi īteem par apfmeeklu pliks un kails.

2) Darbam ir weeglaks swaxs' nelā wahrdom; jo flisktu darbu war pahrtaisiht un akkal par labu greest, — bet fliskti isrunatu wahrdu nepahrgrofī. Tāpehz, ja gribi sawu pretineku ar darbeem aiskahrt, tad pahrdomā trihs reis, — bet ja ar wahrdeem, tad pahrdomā def-mit reis.

3) Dūsmiba ir uguns un laipniba uhdens; ar uguni nepahrwa-rek uhdeni, — bet ar uhdeni noslahyest uguni. J. Bihlmann.

4) Pirms pa diweem us zelu dodatees, apdomajeet papreekschu, waj beedrs ar jums ari fader.

5) Kād zelā jau eseet, tad zits ar ziu pajeeschatees un eseet sa-derigi sawā starpā.

6) Kas no tizibas leel walditees, tam newaijaga žaur mahnaem tapt dseedinatam.

7) Kas nahwi allashin tura preeksch azihm, tam ir labs' ffolmei-steris, un kād sawā muhschā weens pret otru buhtu til mihligi, kā pee mirona schirksta, tad daschā laulibā labaki slahtos.

Tihra firds ir pehrle dahrga,
 Ticum̄ — wiſu ſposchaks ſelts.
 Kam ſchis dahrgum̄ ſkuhtis miht,
 Tas arweenu ſposchi ſpihd, —
 Kaut tam uſeet wehtra bahrga,
 Kaut no kaunum' tiftu pelts.   J. Wahren.

Wisu wezakais pasta wehstulu isnesatajs Anglijā.
Scheschirās pilfehtinā, Anglijā, nomira nupat tās wisu wezakais pasta wehstulu isnesatajs, wahrdā Ahdams Schads, ko laudis mehdsā fault par „Old Ahdamu”, sawā 81. dījhīwības gadā. — Old Ahdams fabijis walsts deenesītā 41 gadu; winsch faru deenesītū ir pilnīgi un kreetni ispildījis, tā kā naw pahr winu nelad nefahda fuhsība nah-kusi preeskshā. Ir aprehīnāts, ka Old Ahdams, satru deen' pasta wehstules isnesadams, eftot aptezejis lihds 212 tuhst. 520 Angleesīju juhdsēs, kas buhtu tik leels taikums, ka tas buhtu warejis tai laikā, proti tai 41 gadā, 8 reisās ap wisu muhsu semes lodi apzelot! — Nu tagad winsch atdufahs no sawas garahs zeloschanas. —nb—

M i h f l a s.

- 1) Es biju jauna meita, man bija balta kleitē; balta noplihsa, īkālana tiku; sirds kā akmins, asins kā wihns. J. Werner.

laftajeem sinamu, ka turpmak „Latweeshu Awises“ waird naw da-
bonamas pee Richtera un beedra kgeom, bet J. E. C. Kapteina
grahmatu bode, Gelsch-Rihgas Leelaja Kehniau eelä
Nr. 4.

Ii Rihgas. (Gesuhtichts). Tornakalna preedajā pulzinsch behrnu spehlejees. Spehledamees diwi puikas fanahfuschi strihdū un fahfuschi kihwetees. Leelakais puika masako nosweedis gar semi, faschnaudīs tam rihkli un peebehris muti un degunu ar smiltihm, tā ka peeschtafjam afniis fahfuschas nahkt pa degunu, un tas pagihbis. Puika buhtu waj noslahpis, ja wina mahte us zitu behrnu kleegfchanu nebuhtu peesteigufees, fcho glahbt. Puika tagad gauschi slims. — 21. Junijā sch. g. kahdai no laukeem ebraukufchai feewinai, no dseisszela stanzijas pa Jelgawas schofseju nahfdamai, fastop diwi glauni gehrbusches wihrerfchi. Seewina prafijusi, kur war aiseet us Tihriau muischu, un fahfuschi jaunajeem zilwekeem stahstih, ka Tihrianeekos winas brahlis dsihwojot, kam schi nefot no kahda us semehm dsihwodama amatneeka parahda atlīdzinajumu, 30 rublu. Jaunee wihrerfchi feewinai teikufchi, ka ari wineem ja-eet lihds Hartmana fabrikai, un tur schee buhshot feewinai zelu parahdiht. Seewina gahjusi fcheem lihds. Bet leija, starp dseisszelu un Solnekena fabriku, jaunee zilwelki fagrahbuschi feewinu; weens tai norahwis latinku no galwas un ar to kafku faschnaudīs, un otrs tamehr israhewis winai is kabatas naudu. Naudas feewinai bijis klaht 35 rubli un daschas kapeikas. Seewina pat ne blaut naw paguwusi, — tik zeeti rihkle tai tapusi aisschtaugta. Kad atjehgufees, tad jaunee zilwelki jau bijuschi projam. Seewinai tik atlizis noschehlot, ka tik walsirdigi stahstiju si swescheem zilwekeem pahr sawahm darishchanahm un naudu.

Is Beerineem, pee Rihgas. (Gefuhtichts). Junija mehnescha fahlumā 3. eebuhweescha mahjinā tikai trihs behrni kahdā deenā valikuschi mahjā; wezaki bijuschi isgahjuschi pee darba us zitureni. Behrni atraduschi sehwelkozinus, un ar teem spehlejuschees. Sehwelkozini fahluschi degt, un leefmas Lehrufchās gada wezu puifiti. Drehbites jau deguschas pilnās leefmās, kad tuwejo mahju eedsihwneeze peesteigusees us behrnu kleegschonu un leefmas noslahpejusi. Behrnam weena rozina apdegusi un wiſi matini noswiluschi.

Si Tihrineem, pee Rihgas. (Gefuhtdeet). Swehtdeen, 15.
 Junijā, kahda Tihrinneku eebuhweescha meita gahjusi wehlu wakarā gar Beerinu muischas preedehm us mahjahn; meita bijusi Ahgenskalnā kahdu flimu radneezi apmekleht. Beerinu muischas preedēs meitu panahzis kahds wihereetis, pеestkrehjis pee winas, israhwiſ dunzi un prafijis, lai dod naudas maku. Meita fawās isbailēs pasweeduſi naudas mazinu un fahkuſi behgt. Bet laupitajs tai dſinees pakal, sagrabiſis meitu un norahwiſ tai kamaschhas, un prafijis, lai dod wiſu naudu, jo makā tilk efot 1 rublis. Meita fawās isbailēs fagrahbuſi akmini un ſpehrusī kaundarim par galwu. Kaundaris, kas jau bijis peedsehrees, no ſiteena nokritis gar ſemi. Meita usrahwufees augſchā un fkrehjuſi projam. Kaundaris gan wehl dſinees winai pakal, — bet tahs nepanahzis. Meita laimigi tilkuſi mahjā, — kaut gan bes naudas mazina un kamaschahm, tad tomehr weſela. — Allaschin dſird, ka Beerinu preedēs noteekot usbruzeeni un nerrofchanas; tamdeht buhtu gan itin pareifi, kad tur wehlu wakarā ne-weens wiſ neſtaigatu.

No Gaujenes, 29. Junijā. Us muhſu laukeem un plawahm
ſchobrihd dauds weetahm behdigi iſſlatahs. Tahda kreetna leetus,
kas libds ſaknehm buhtu gahjis zauri, pee mumis libds ſchim nemas
naw bijis. Gan mahkoni fawelkahs, bet wehſſch drihs tos atkal iſ-
klihdina. Likai pa ſtrehkeem ſchur tur kahds maſſ leetutinſch ir no-
vilinajis. Rudſeem, kas ſeemu itin labi iſturejuſchi, graudi ir ſhki;
wafaras labiba itin neweenada uſdihgusi; ſahles pawifam maſ ir iſ-
audſis, un daschs labs jau tagad nopouhſdamees nahlamahs ſeemas
gruhtumus apdomā, kur naudas nebuhs, ar ko renti aismakſhaft, un
baribas peetrulks preekſch lopineem. Wehl jau Deewſ war ſcheh-
lot un leetu dot, — bet ihpafchi preekſch plawahm tas tagad jau ſen
buhtu par wehlu. — Beeschi ween no apļahrtejeem mescheem reds
duhmuſ pajelotees. Tā ari kahdas nedekas atpakaſ Swahrlawas

- 2) Leels, garsch osols, fwehts putns galâ.
 3) Linu slehts, karapeju atslehgâ. J. Fihlipp.
 4) Kur ir wiðaugstakee salni? Seminsku Krischus.
 5) Kas eet us galwas, kad to leek us fahjahn?
 6) Mirdamu mani plosa, nomiris es dñishwus keru. M. P.
 7) Kad paleef, desmit no desmîteem nowelkot, wehl desmit? H. Flieder.

8) Lai salst, là grib, es nefalstu,
 Gelsch karsta laiska nekuhsu;
 Es leetu, wehtras panefu,
 Ir daschu zitu gruhtumu, —
 Tak ar to bojâ ne-eiju.
 Tik bihstos leelo ahmuru, —
 Tas nebehdneeks man galu dat'. Ahbelites Janis.
 9) Waj wari, draugs, jel pateikt man,
 Kas esmu tahds par leetu gan?
 Man putna wahrdi peedahwâ,
 Bet ià tik mani noneewâ.
 Es lihdfinams tam ne-esmu,
 Jo turu leelu stiprumu
 Gelsch few, — kad degun' noleezu,
 Kad siben', pehrkon' islaischu. J. Bihlmann.
 10) Tu mani allasch luhkot wari
 Nakti kluftumâ, kad mehnese spihd;
 Bet ari deenâ redseht wari,
 Kad faulite yahr semi slihd, —
 Un ihpasch' tad jo lab', kad wehlu
 Wakards ta nosuhd tahlu. G. W.

Schäfer mit Fleisch vermischt und

mihflas nūminejums
 (Stat. 26. nummura.)
 u wahrd̄s dauds feeweetehm,
 gad gan mas zeenihts teef;
 pa plawahm, upmalehm
 ds; fur lakstigalas -dseed.
 man preefschā „f“ aisleek,
 adam ota puſe teef,
 ar „r“ man runaht fahk,
 wsgan eedobains iſnahk.

NB. Géwa — Géwa (fols) — Seewa — Neewa.

N.B. Ceiva — Ceiva (ceiv) — Ceewa — Neewa.
(Usminejuschi: Jahnis Dundurs, Dr.-Garoses školā; Pēku Juris, Zelgawā; H. Flicker un Rautmann, — Chdole.)

meschs fahka degt. Schè ari Gaujenes uguns-dsehfeji, no Gaujenes pilsmuischä jaunä dsimtfunga waditi, pehz eespehfschanas palih-dsejufchi pee uguns aptureschanas un ißdissifinachanas.

usnahza peektdeen, 27. Junijā, pirmais leetus, kas noslakpuschahs un iskaltuschahs druwas atdfihwinaja. 27. Junijā gan uslija itin brangi, — bet jo augligaks leetus bija tas, kas sahka liht festdeen, 28. Junijā, pehz pusdeenas, un lija fwehtdeen, 29. Junijā, lihds pehzpusdeenai. Agraki fehtahs ausas ir isdeguschas un nonihluschas, — tahtm wairs mas war palihdseht, — un tāpat ari lineem, kas pa leelakai dalai lihds minetam leetum nebija usdihguschi. Labakahs zeribas wehl ir us meescheem un kartuseleem; jo kā manams, tee wehl atspirgfees. — Uri kahposti stahw wispahrigi puslihds labi. — 27. Junijā leetus nahza ar leelu wehju un pehkonu, kas deewsgan skahdes padarija. Beona wehtraš jeb weefuka strahwe, kahdas 10—15 astis plata, no Deenwida-wakareem nahldama, wifu nopoštija, kas zetā gadijahs. Alswika Platperu mahjahm ir seena schluhnis pilnigi fagahsts, un wairak chlahm jumti norauti un isputinati. Leeljehku mahjahm klehts nonesta, un klehti atrodoschā labiba isputinata un išniuzinata. Nehkena muishai wairak abbolina blašku aīsnesti un dauds koku aplausti un ar faknehm israuti. Kā dsird, ari Alukfnes jaukojā parkā esot leela skahde pee kokeem padarita. — Bīk jau tagad sinams, tad schis weefuls, kahdas 15 werstes garumā eedamā, dauds posta pastrahdajis.

Surfeme.

No Jelgawas. Schi gada Augusta mehnescha 1. deenā us-
nems Jelgawas kurlmehmo skolā jaunus Latweeschu skolas behrnus;
tamdeht wezaki, kuri fawus kurlmehmos behrnus grib skolā raidiht,
lai tos augschminetā deenā atwed kurlmehmo skolā. — Usnemti
war tapt behrni tikai no 7. lihds 12. wezuma gadam. — Behrnu
usnemot, japeenesē: 1) frustamā sīhme; 2) baku sīhme; 3) dakteru
leeziba pahr behrna weselibu. — Skolas nauda par gadu ir par
katru behrnu: 1) kad tas pawīsam skolā paleek, 100 rublu; 2) kad
tikai pusdeenu skolā ehd, 50 rublu; 3) kad tikai skolas stundas
ween apmeklē, 30 rublu. Skolas nauda jasamaksā par pusgadu us-
preesschu, behrnu skolā atwedot.

Sahdības. Zīk pahdrofchi ūlgawā fahk sagli strahdaht, to atkal peerahda kahdi pēedsīhwojumi, kas winu nedel tika pastrahdati. Pirmais tika pastrahdahts ūwehtes eelā kahdu nakti, kur kahds garnadīs bija eeschmauzees pa logu kahdā dīshwolki, un eesahzis gar flaki krahmetees, laikam wehrtigas leetas mēkledams. Par laimi, ka eedshwotaji, kuri guleja faldā meegā, to bija isdfīrduschi, un nu steiguschees sagli kert, kas bijis jauns, flails zilwelks, pelekās drahnās gebrbees. Bet saglis, eekams to wehl notwehruschi, islaides zaur logu, 3 fudraba karotes ainsnesdams lihdsā, kur tas arī tumfības dehl pasudis. — Otrais nedarbs notizis Paula eelā deenās laikā, pulksten astondā no rihta, pee kahda naikts-fauzeja, kas turpat istabā gulejis. Guletajs tīk sagli pamanījis, kad jau bijie lākatū ar drahnahm pēsefījis. Naikts-fauzejs legis tuhdal augšchā un saglim wirsfū. — bet šīs pa logu ahrā un ar wiſahm drahnahm projam. Naikts-fauzejs, gandrihs pawīsam pliks, laidees tam pakal. Saglis pāflehpīes kahdā fehtas rūhmē, kur to ar leelahm puhlehm un zītu zilweku pēpalihdsibū usgabjuſchi kahdā zuhku kabusi. Protams, ka saglis nodots droſchā weetā. — Wehl tāpat padſīrd, ka kahdam jaunsaderetam pahrim iſ dīshwolka nauda no flapsja iſnaemta. Bruhtganam 11, un bruhtei 5 rubli.

Krahpschanas. Binu nedel' kahds melledams labu peenigu gowi pirkł, fahzis schim un tam pehz tahdas apjautatees. Tè ari kahds atradees, kam tahda gows pahrdodama, un aishwedis pirzeju us „pils weidi”, kur daschas pilfehtneeku gowis ne taht no pils ganahs. Gowi apskatijuschi, tee newar us weetas salihgt; tamdeht nahk at-pakal us Selgau, kur nu teem isdodahs tapt weenis prahjis. Salihgstot tee nodser magaritschais, un pirzejs ari usdod kahdu dalu rokas naudas. Nu tas drihs taisahs eet pehz sawas gows. Pa to starpu pahrdewejejs posuhd, un ar to lihdsa ari gows; jo pirzejs tahs wairs newarejis wifä pulkä useet. — Tahds pat stikis wehl kahdam otram notizis, kuram gows ihpachneeks suhtijis no kahda schenka lihdsa kahdu puisi, ko par sawu kalpu noteizis, lai pirzejam gowi parahdot. Pirzejs, gowi apskatijis, atnahk us schenka lihds ar puisi pee fainneeka. Nu salihgt gowi, un usdod 8 rublus rokas naudas. Puisis atkal gahjis gowi isdot; bet, tawu nelaimi, gows bijusi pa-wifam zitam peederiga, — un wehslaku ari dehwetais puisis pasudis. Tè nu pirzejs palizis bes naudas un bes gows. Wehslaku gan efot schee krahpnueki useeti un nodoti polizejas ismekleschanâ. — Tapat ari dsird, ka kahds krahpnueeks kahdam lauzeneekam zita ratus efot Katolu eelâ is kahdas eebrauktawas pahrdewis un, naudu fanem-dams, aishrahwees projam. — Isi ta wifa nu redsams, ka teitan kahda krahpnueeku banda ir apmetusees. Tamdeht gan nogeld, ka laudis us tahdeem negehleem dara usmanigus, teem peekodinajot: „Sargatees no krahpnueekem!”

Jelgawas baptistu wezbrahlis, R. Wilsohns, 17. Junijā
tureja preekschafijumu pahr flawenā Amerikas runataja D. L. Mo-
dijs runahm pahr peepeschu atgreeschanos. Vehz beigta preekschla-
fijuma tas usaizinaja fapulzetos, lai eijot winam lihdsā us Leelupi,
kur tas wehl reis tapfchot kristihts. Lauschu druhšma ari dewahs
tam lihdsā, — bet winsch bija peepeschī prahā fajuzis, un tīka no
tam aiskawehts. — Baptisti loti noschehlo fawu wezbrahli, kuram
gan nu turpmāk buhs jagahdā weeta ahrprahrtigo namā. — Wisa fchi
ahrprahrtiba zehlsufoes no hribwprahrtīgo D. L. Modijs runatā.

ahrprahrtiba zehluſees no brihwprahrtiga D. L. Modija runahm. —ns.
No Tetelmindes. (Gefuhthits). Brambergu labdaribas bee-
driba isrihkos ſakumu preekus fwehtdeen, 20. Juſijā, Tetelmindes
pils parkā, kuru 21. Junijā muhsu Augſtā Runga un Keisara brah-
lis, Leelſirſts Wladimirs, ar fawu laulato draudſeni Mariju apmek-
leja. Tur tagad zeen. Tetelmindes dſimtkungs, barons Behrs,
augſchminetai beedribai laipni atwehlejis ſakumu preekus iſrihkop, un
wifadā ſinā apſoliſees, pee winu iſrihkoſchanas buht valihdsigs, lai
waretu atkal tur ſakumu preekus jo jauki un patihkami noswineht,
kur ne ſen tik dauds laufchu no wifadahm fahrtahm weefojahs un
pee bagati klahteem galdeem meelojahs. — It ihpaſchi baronam Behra
lgam Brambergneeki tapehz mihtki, ka wina dſimtene ari efot Bram-
berge, kuru wina tehws wairak gadu atpakał waldijis. — Tamdeht lai
(Statees peelikumā.)

